

*Затверджено
на засіданні Комітету з питань
енергетики та житлово-
комунальних послуг 12.02.2026 р.
Протокол №141*

ЗВІТ

про виконану роботу Комітетом Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг за період чотирнадцятої сесії Верховної Ради України ІХ скликання (вересень 2025 року – лютий 2026 року)

I. Дата створення комітету, склад та його структура

Комітет був утворений 29 серпня 2019 року (Постанова Верховної Ради України №19-ІХ від 29 серпня 2019 року). У звітному періоді склад Комітету не змінювався.

З 21 квітня 2025 року кількісний склад Комітету становить 24 народні депутати України.

II. Цілі, завдання та основні напрями законопроектної роботи. Основні здобутки щодо законодавчого врегулювання питань, які знаходяться у віданні Комітету

Комітет Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (Постанова Верховної Ради України №19-ІХ від 29 серпня 2019 року) здійснює законопроектну роботу, готує до попереднього розгляду питання, віднесені до повноважень Верховної Ради України, та виконує контрольні функції у наступних **сферах відання**:

- розвиток паливно-енергетичного комплексу, вугільної, газової, нафтової, нафтопереробної промисловості та електроенергетики;
- розвиток ядерної енергетики та ядерної безпеки;
- функціонування ринків енергії та енергоносіїв;
- транспортування енергії та енергоносіїв;
- енергозбереження та енергоефективність;
- нетрадиційні та відновлювані джерела енергії;
- поводження з побутовими відходами;
- комунальне господарство;
- житлово-комунальні послуги.

Основними напрямками роботи Комітету на період чотирнадцятої сесії були створення та/або удосконалення законодавчої бази щодо:

- врегулювання в умовах воєнного стану окремих відносин на ринках природного газу, електроенергетики та нафтопродуктів, сферах тепло- та гарячого водопостачання;
- адаптації законодавства України до права Європейського Союзу;

- спрощення умов ведення господарської діяльності у частині приєднання замовників до електричних, газових, теплових мереж та мереж централізованого водопостачання;

- диверсифікації зовнішніх джерел поставок енергетичних продуктів, розвитку розподіленої генерації електричної енергії;

- створення законодавчого підґрунтя для впровадження малих модульних реакторів (ММР), що є стратегічно важливим кроком для забезпечення енергетичної безпеки, відновлення зруйнованої інфраструктури та виконання міжнародних кліматичних зобов'язань.

Згідно із затвердженим планом роботи Комітету на чотирнадцяту сесію Верховної Ради України дев'ятого скликання, відповідно до положень частини першої статті 89 Конституції України, статті 1 Закону України «Про комітети Верховної Ради України», Комітетом здійснювалася законопроектна робота, підготовка і попередній розгляд питань, віднесених до його повноважень.

Усього проведено засідань	11 у тому числі 1 виїзне
Усього розглянуто питань	39
Подано висновків до ВРУ	13
Подано висновків до головного комітету	8
Направлено запитів до КМУ, міністерств та інших ЦОВВ	332
Розглянуто листів, звернень та запитів на інформацію	1348
Проведено конференцій, семінарів, круглих столів, засідань робочих груп, підкомітетів	45

Протягом звітнього періоду проведено 11 засідань Комітету у режимі відеоконференції, у тому числі 1 виїзне у м. Перечин, Закарпатської обл. На засіданнях було розглянуто 39 питань порядку денного.

За результатами роботи протягом сесії Комітет надав 13 висновків до законопроектів, як головний виконавець і 8 висновків – як співвиконавець.

Прийняті Верховною Радою України:

Постанова Про призначення Шмигалья Д.А. на посаду Першого віце-прем'єр-міністра України - Міністра енергетики України від 14 січня 2026 року № 4759-ІХ

Постанова Про направлення на повторне друге читання проекту Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення конкурентних умов виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії від 17 грудня 2025 року № 4723-ІХ

Постанова Про звільнення Гринчук С.В. з посади Міністра енергетики України від 19 листопада 2025 року № 4693-IX

Постанова Про прийняття за основу проекту Закону України про інфраструктурні проекти у сфері енергетики, які становлять суспільний інтерес від 4 листопада 2025 року № 4667-IX

Постанова Про направлення на повторне перше читання проекту Закону України про інфраструктурні проекти у сфері енергетики, які становлять суспільний інтерес від 3 вересня 2025 року № 4589-IX

Комітет розглянув на своїх засіданнях такі проекти законів України:

Проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо підтримки розвитку ефективного та сталого централізованого теплопостачання, КМУ, реєстр. №14067

Законопроектом пропонується:

- закріплення принципів державної політики у сфері теплопостачання, зокрема підтримки централізованого теплопостачання;
- стимулювання використання відновлюваних джерел енергії та когенерації;
- розвитку інвестиційних програм у сфері централізованого теплопостачання;
- впровадження механізмів встановлення індивідуальних теплових пунктів у будівлях, що приєднані до систем централізованого теплопостачання, із визначенням відповідальності теплотранспортуючих організацій за їх обслуговування;
- удосконалення порядку формування тарифів на теплову енергію, зокрема включення витрат на встановлення індивідуальних теплових пунктів у тариф на транспортування теплової енергії;
- уточнення конкурентних засад у сфері теплопостачання.

Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо діяльності Державного акціонерного товариства "Чорноморнафтогаз" щодо захисту національних інтересів України в енергетичній сфері, Жупанин А.В. та інші, , реєстр. №14113.

Законопроект розроблений з метою збереження Державного акціонерного товариства «Чорноморнафтогаз» та забезпечення отримання сум відшкодувань від держави-агресора, створення умов для відновлення виробничої діяльності після деокупації шельфу Чорного та Азовського морів, недопущення блокування роботи стратегічного підприємства кредиторами та врегулювання правовідносин з ними.

Для досягнення цієї мети положеннями законопроекту передбачено продовження на 3 роки (до 31 грудня 2028р.) дії чинної тимчасової норми законодавства щодо зняття арештів та заборони відчуження майна Державного акціонерного товариства «Чорноморнафтогаз» у виконавчих провадженнях. У зв'язку з цим пропонується внести відповідні зміни до Закону України «Про виконавче провадження».

Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відновлення платоспроможності окремих державних

підприємств у сфері енергетики, що перебувають у критичному стані, , реєстр. №14216, Волинець М.Я. та інші.

Законопроект розроблений з метою недопущення банкрутства та подальшої ліквідації Державного підприємства «Східний гірничо-збагачувальний комбінат», державних вугледобувних підприємств, а також операторів системи розподілу, що здійснюють розподіл електричної енергії на територіях ліцензованої діяльності, до складу яких входять території, на яких велися бойові дії станом на 31 грудня 2023 року, або території, тимчасово окуповані російською федерацією станом на 31 грудня 2023 року, відповідно до переліку, затвердженого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику з питань тимчасово окупованої російською федерацією території України.

Законопроектом пропонується продовжити дію мораторію на здійснення виконавчих проваджень та заходів примусового виконання рішень щодо вищезазначених державних підприємств у сфері енергетики, накладення арештів та заборон відчуження майна у таких виконавчих провадженнях, а також мораторію на порушення справ про банкрутство державних вугледобувних підприємств на два роки з 1 січня 2026 року до 1 січня 2028 року.

У повторному першому читанні розглянуто проект Закону України про інфраструктурні проекти у сфері енергетики, які становлять суспільний інтерес, реєстр. №13450 від 04.07.2025 р.

Законопроект розроблено з метою імплементації Регламенту (ЄС) 2022/869 Європейського Парламенту та Ради від 30 травня 2022 року про керівні принципи транс'європейської енергетичної інфраструктури. Цей Регламент вносить зміни до Регламентів (ЄС) № 715/2009, (ЄС) 2019/942 та (ЄС) 2019/943, а також Директив 2009/73/ЄС та (ЄС) 2019/944, і скасовує Регламент (ЄС) № 347/2013. Регламент (ЄС) 2022/869 був адаптований та включений до законодавства Енергетичного Співтовариства через Рішення Ради міністрів 2023/02/МС-ЕнС від 14 грудня 2023 року, яке внесло зміни до Додатку I до Договору про Енергетичне Співтовариство для його імплементації, а також через Рішення Ради міністрів 2023/03/МС-ЕнС від 14 грудня 2023 року, яким змінено статтю 2(2) Договору про Енергетичне Співтовариство

Положеннями законопроекту передбачені інституційні та правові умови для реалізації інфраструктурних проектів у сфері енергетики, які мають стратегічне значення як для нашої держави, так і для Європейського Союзу та Енергетичного Співтовариства. Запровадження європейських стандартів у сфері енергетичної інфраструктури сприятиме залученню значних інвестицій у енергетичний сектор, що особливо актуально в умовах відбудови країни та пошуку ефективних і стійких енергетичних рішень. Законопроект передбачає спрощення процедур отримання дозволів для стратегічних проектів, що значно прискорить їх реалізацію.

У повторному другому читанні розглянуто проект Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення конкурентних умов виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії, реєстр. №13219 від 28.04.2025 р.

Законопроектом пропонується:

- впровадження механізму підтримки для переможців аукціонів з розподілу квот підтримки відновлюваної енергетики у вигляді “чистої” премії замість контрактів на різницю на період до 31.12.2029 року;

- впровадження нового фінансового інструменту гарантування реалізації проектів відновлюваної енергетики учасниками аукціонів у вигляді фінансового забезпечення, наданого безпосередньо Гарантованому покупцю, як додаткової альтернативи банківській гарантії;

- продовження терміну дії аукціонів з розподілу квот підтримки з 01.01.2030 року до 31.12.2034 року;

- удосконалення механізму видачі та обігу гарантій походження електричної енергії з відновлюваних джерел енергії у відповідності до вимог Європейського законодавства з метою забезпечення подальшого визнання українських гарантій походження в країнах ЄС.

Готуються до другого читання такі законопроекти:

Проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо імплементації норм європейського права з інтеграції енергетичних ринків, підвищення безпеки постачання та конкурентоспроможності у сфері енергетики реєстр. №12087-д від 27.06.2025 р.

Доопрацьована редакція законопроекту розроблена з метою комплексного впровадження положень актів *acquis* Європейського Союзу та Енергетичного Співтовариства у сфері функціонування ринку електричної енергії України, а також забезпечення виконання взятих на себе Україною зобов'язань за Угодою про асоціацію та Договором про заснування Енергетичного Співтовариства. Передбачені законопроектом зміни спрямовані на інтеграцію українського енергоринку до ринку ЄС, підвищення прозорості, конкуренції, надійності та стабільності постачання електроенергії та дозволять інтегрувати український ринок у внутрішній енергетичний ринок ЄС без демонтажу діючої інституційної системи. Проект також врегульовує правові колізії чинного законодавства, зокрема в частині відповідності міжнародним договорам, забезпечує прозорі та конкурентні умови участі для українських та іноземних суб'єктів, регулювання цін та участі споживачів, і водночас запроваджує сучасну термінологію, узгоджену з європейською.

Проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо нарахування плати за житлово-комунальні послуги та облік збитків у зв'язку з пошкодженням або знищенням об'єктів нерухомого майна реєстр. №13155 від 04.04.2025 р.

Законопроект спрямований забезпечити право громадян на звільнення від сплати за послуги з управління багатоквартирним будинком у випадку його пошкодження чи руйнування, що частково призвело до неможливості його подальшої експлуатації: окремі квартири, нежитлові приміщення чи місця загального користування, де фактично послуги не надаються до моменту повного відновлення будинку.

III. Виконання контрольних функцій за дотриманням і реалізацією законів України

Комітет з питань енергетики та житлово-комунальних послуг протягом чотирнадцятої сесії активно працював над посиленням контрольної функції Комітету та удосконаленням практики пост-законодавчого контролю.

Комітет регулярно здійснював контроль за станом виконання доручень, які містяться у законодавчих актах, прийнятих Верховною Радою України, при опрацюванні проектів яких Комітет було визначено головним, зокрема звертався листами-запитами до Кабінету Міністрів України щодо стану виконання доручень 17 законів України.

11 вересня – участь народних депутатів-членів Комітету у виїзному засіданні Антикризисового енергетичного штабу.

17–19 жовтня – відбулось виїзне засідання Комітету у м. Перечин, Закарпатської обл., відвідано промислові об'єкти та об'єкти генерації, проведено зустрічі з керівництвом області, представниками територіальних громад і бізнесу. Розглянуто питання стійкості енергосистеми України та ролі західного регіону у розбудові розподіленої генерації та розвитку генерації з відновлюваних джерел енергії.

Проведені круглі столи та робочі зустрічі:

09 жовтня - презентація проекту Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо засад впровадження малих модульних реакторів в Україні.

10-15 жовтня участь н.д.-членів Комітету А. ЖУПАНИНА та А.СКОРОХОД у Парламентській асамблеї НАТО та членів Міжпарламентської ради Україна – НАТО (UNIC), Республіка Словенія.

14 жовтня участь н.д. А. ГЕРУСА, В.ГРИБ та керівника секретаріату Комітету О. ДУДКІНА у третій щорічній конференції «Green Deal Ukraine project».

7 – 13 листопада – участь н.д. А. СКОРОХОД та О. ГОРОБЦЯ у Сімнадцятому пленарному засіданні Парламентського комітету асоціації між Україною та Європейським Союзом (ПКА), Королівство Бельгія (м. Брюссель).

9 – 15 листопада – участь н.д. В.ГРИБ у консультаціях з представниками GIZ щодо питань енергетичної безпеки України, Федеративна Республіка Німеччина (м. Берлін) та участь у міжнародному форумі Recovery Construction Forum 4.0, Республіка Польща (м. Варшава).

12 листопада – участь н.д. С. КОЗИРЯ у засіданні виїзного круглого столу на тему: «Прифронтові громади: виклики, рішення, майбутнє», м. Херсон.

16 – 23 листопада – участь н.д. М.Волинця у засіданнях Виконавчого комітету ETUC (Європейська конфедерація профспілок) та Виконавчого комітету PERC (Панєвропейська Регіональна Рада), Королівство Бельгія (м. Брюссель).

22-27 листопада – участь н.д. В. ГРИБ у 19-й Центральноєвропейській енергетичній конференції (СЕЕС XIX, Central European Energy Conference), Словацька Республіка (м. Братислава).

08 грудня – робоча нарада з питань тарифоутворення на водоканалах.

08-14 грудня – участь н.д. А. ЖУПАНИНА у Парламентському Пленумі Енергетичного Співтовариства, Республіка Австрія (м. Відень) та участь в

експертному воркшопі високого рівня "Подолання прогалін: інтеграція українського ринку електроенергії та пакет електроенергетичної інтеграції", Королівство Бельгія (м. Брюссель).

IV. Висновки

За період чотирнадцятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання Комітет ефективно здійснював законопроектну, організаційну та контрольну функції, спрямовуючи свою діяльність насамперед на адаптацію законодавства України в сфері енергетики до положень права Європейського Союзу, врегулювання в умовах воєнного стану окремих відносин на ринках електричної енергії (особлива увага була приділена врегулюванню відносин суб'єктів, які здійснюють генерацію електричної енергії з відновлюваних джерел енергії), альтернативних видів палива, природного газу, покращення платіжної дисципліни на ринку електричної енергії, спрощення умов ведення господарської діяльності у частині приєднання замовників до електричних, газових, теплових мереж та мереж централізованого водопостачання.

У контексті забезпечення енергетичної безпеки, відновлення зруйнованої інфраструктури та виконання міжнародних кліматичних зобов'язань зроблено перший крок до створення законодавчого підґрунтя для впровадження малих модульних реакторів, як стратегічно важливого напрямку розбудови розподіленого генерації.

У сфері централізованого тепло- та гарячого водопостачання окрему увагу приділено правовому регулюванню енергоефективних заходів задля підвищення енергоефективності комунальних послуг.

Голова Комітету

А.ГЕРУС

ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
Підписувач: Герус Андрій Михайлович
Сертифікат: 3FAA9288358EC00304000000C5032F00ACABE900
Дійсний до: 20.10.2027 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
04-17/8-2026/33053 від 16.02.2026

2151143